

WEBINAR

het fittē
BREIN

Wake up call: Slaap voor een fit brein

Eus van Someren en Lucas Schroder

Van harte welkom!

- Na succes van het eerste webinar over 'Stress', vandaag het tweede webinar over het onderwerp 'Slaap'!
- U komt alles te weten over slaap en de relatie met ons brein

Introductie Eus van Someren

- Hoofd van de afdeling Slaap en Cognitie van het Nederlands Herseninstituut
- Hoogleraar integratieve neurofysiologie (VU)
- Initiatiefnemer van het Nederlands Slaap Register

Introductie Lucas Schroder

- Solozeiler
- Adviseur in prestatievermogen
- Slaap en presteren

Interactief webinar

- Kijkersvragen
- Stel uw vraag via de oranje 'Stel een vraag' knop – rechts onder in het scherm. Uw vragen worden na het webinar beantwoord door slaapexperts en een aantal vragen worden live beantwoord in de studio door Eus of Lucas!

Inhoud webinar

- Wat gebeurt er in de hersenen als je slaapt?
- Hoe wordt slaap in de hersenen geregeld?
- Waarom moeten we slapen?
- Hoe lang moeten we slapen?
- Wat is insomnie (chronische slapeloosheid)?
- Kan ik meedoen aan onderzoek naar insomnie?
- Slaap tips en hulp bij insomnie

Inhoud webinar

- **Wat gebeurt er in de hersenen als je slaapt?**
- Hoe wordt slaap in de hersenen geregeld?
- Waarom moeten we slapen?
- Hoe lang moeten we slapen?
- Wat is insomnie (chronische slapeloosheid)?
- Kan ik meedoen aan onderzoek naar insomnie?
- Slaap tips en hulp bij insomnie

Wat gebeurt er in de hersenen als je slaapt?

Slaap EEG (20 sec)

Polysomnogram (PSG, uren)

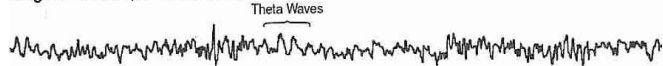
Awake – low voltage – random, fast

Drowsy – 8 to 12 cps – alpha waves

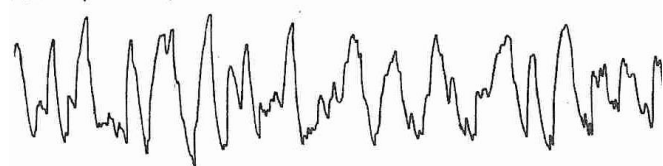
Stage 1 – 3 to 7 cps – theta waves

Stage 2 – 12 to 14 cps – sleep spindles and K complexes

Delta Sleep – 1/2 to 2 cps – delta waves >75 µV

Arousal

Waak

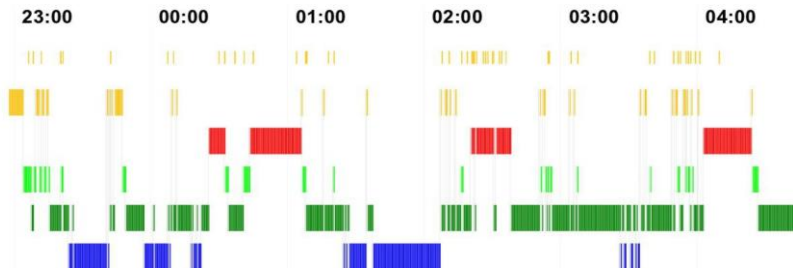
REM

N1

N2

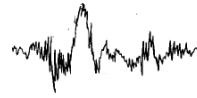
N3

Normale slaap

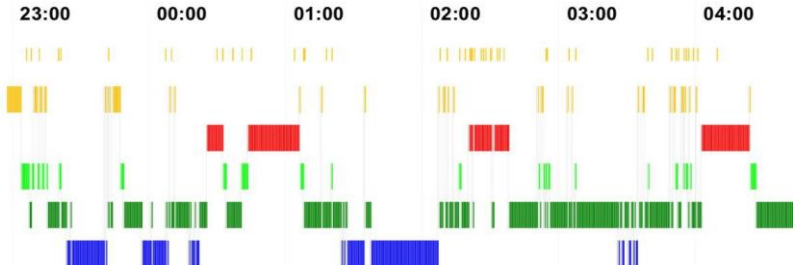

Wat gebeurt er bij insomnie?

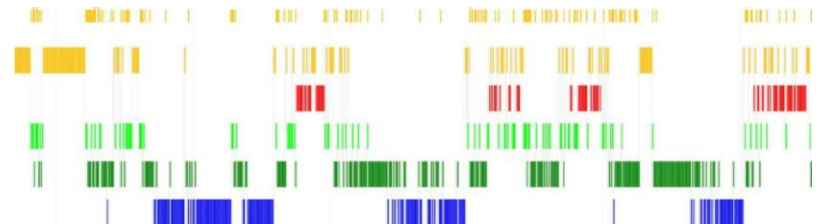
Arousal
Waak
REM
N1
N2
N3

Normale slaap

Insomnie

Arousal
Waak
REM
N1
N2
N3

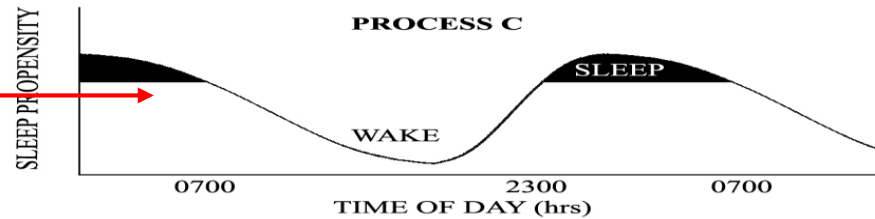

Inhoud webinar

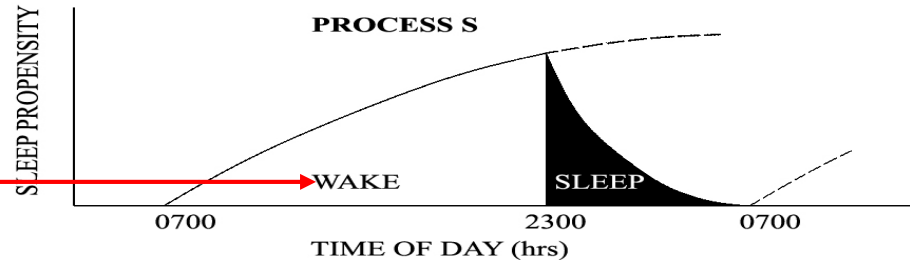
- Wat gebeurt er in de hersenen als je slaapt?
- **Hoe wordt slaap in de hersenen geregeld?**
- Waarom moeten we slapen?
- Hoe lang moeten we slapen?
- Wat is insomnie (chronische slapeloosheid)?
- Kan ik meedoen aan onderzoek naar insomnie?
- Slaap tips en hulp bij insomnie

Hoe wordt slaap in de hersenen geregeld?

Klok en zandloper

Hypothalamus:
Suprachiasmatische
kern

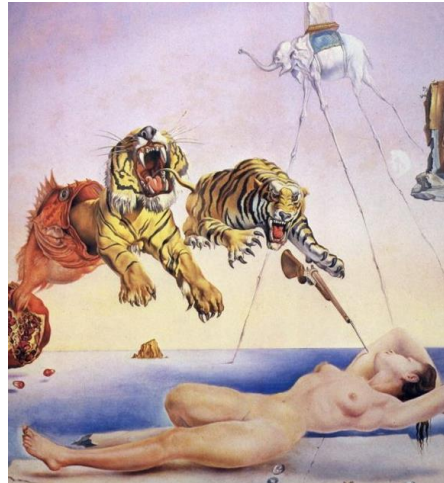
Basale voorhersenen:
Adenosine

Hebben klok en zandloper de volledige regie?

houding

gevaar

comfort

Waarom zou een brein in rust wakker blijven?

Opletten of het lichaam behoeften heeft en er in de omgeving gevaar of kansen zijn;
In de startblokken staan om dan actie te ondernemen.

Inhoud webinar

- Wat gebeurt er in de hersenen als je slaapt?
- Hoe wordt slaap in de hersenen geregeld?
- **Waarom moeten we slapen?**
- Hoe lang moeten we slapen?
- Wat is insomnie (chronische slapeloosheid)?
- Kan ik meedoen aan onderzoek naar insomnie?
- Slaap tips en hulp bij insomnie

Waarom moeten we slapen?

Door afwisselend te slapen en waken kunnen we *tegengestelde processen* in de tijd *scheiden* ....

	waak	slaap
Genen	aan- of uit zetten	uit- of aan zetten
Eiwit	gebruiken, afbreken	maken
.....	.....	.....
Zenuwverbinding	versterken	verzwakken
.....	.....	.....
Neuronaal Netwerk	informatie opnemen	informatie herschikken

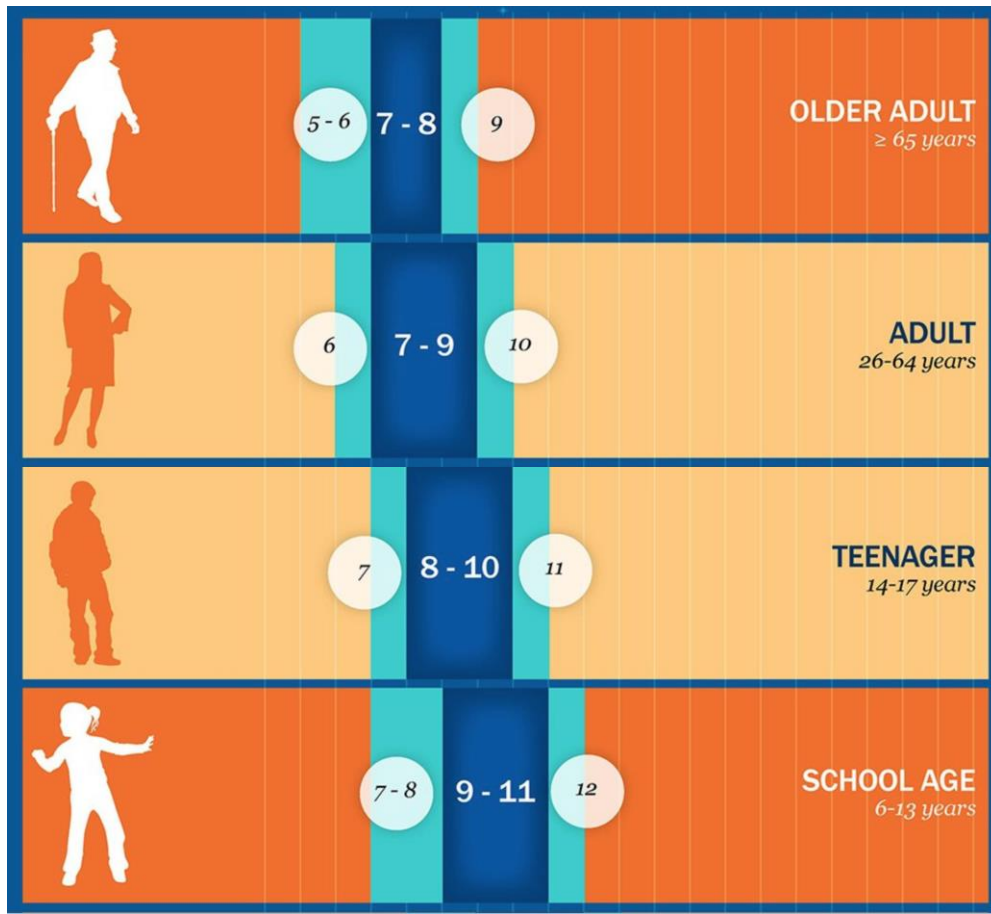

Inhoud webinar

- Wat gebeurt er in de hersenen als je slaapt?
- Hoe wordt slaap in de hersenen geregeld?
- Waarom moeten we slapen?
- **Hoe lang moeten we slapen?**
- Wat is insomnie (chronische slapeloosheid)?
- Kan ik meedoen aan onderzoek naar insomnie?
- Slaap tips en hulp bij insomnie

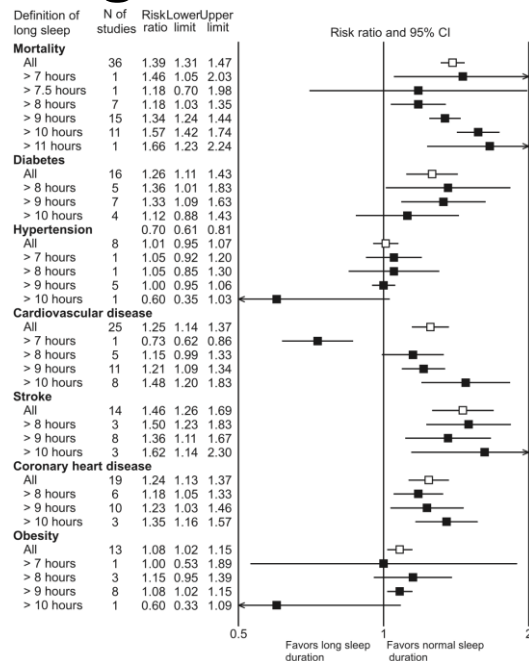
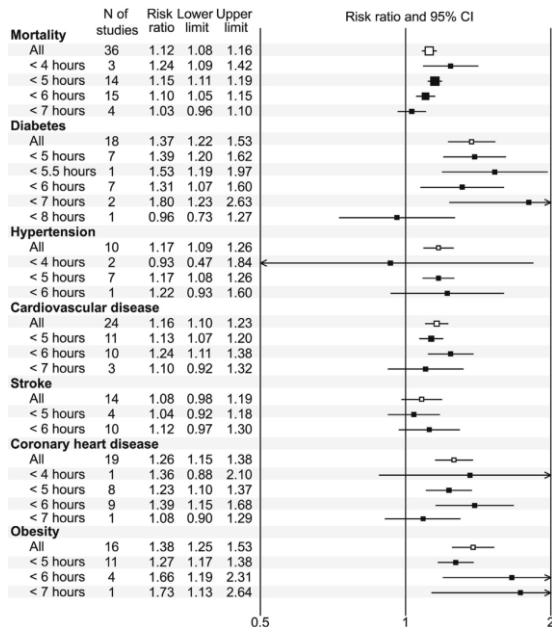
Hoe lang 'moeten' we slapen?

Wat gebeurt er als we te kort *of* lang slapen?

kort: ziekte waarschijnlijk

lang: ziekte waarschijnlijk

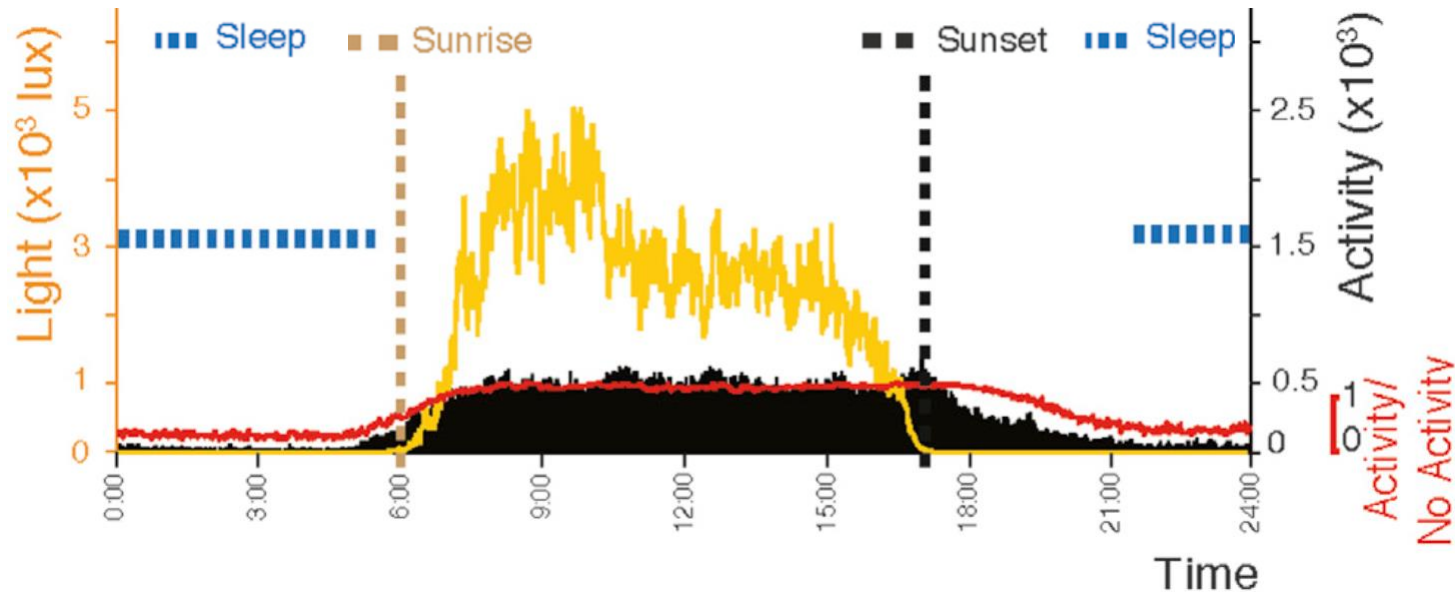

Slaapduur bij natuurvolken

Hooguit ietsje meer dan 7 uur echt slapen

Rustige avond, vaste tijd op, 's ochtends helder licht

Kwaliteit en regelmaat van opstaan belangrijker dan duur?

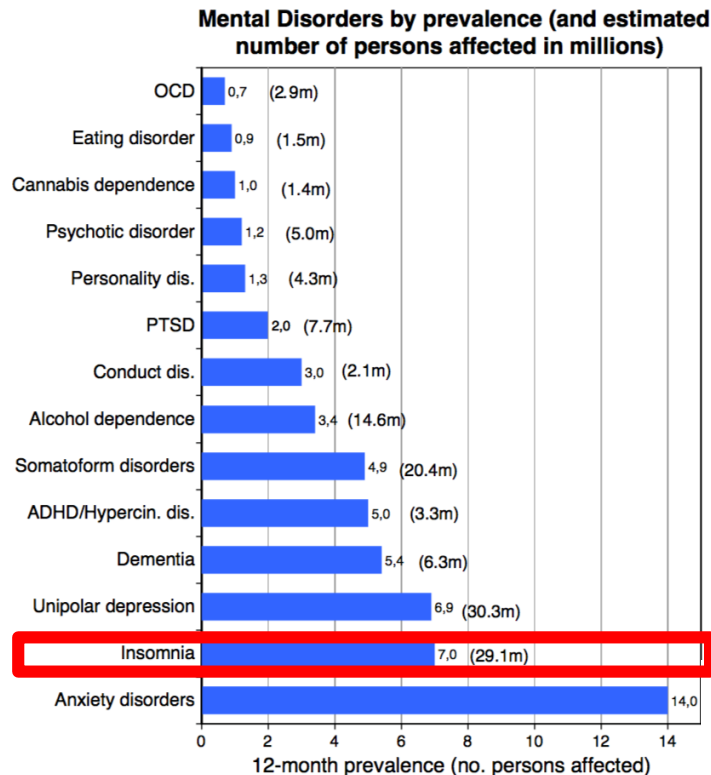

Inhoud webinar

- Wat gebeurt er in de hersenen als je slaapt?
- Hoe wordt slaap in de hersenen geregeld?
- Waarom moeten we slapen?
- Hoe lang moeten we slapen?
- **Wat is insomnie (chronische slapeloosheid)?**
- Kan ik meedoen aan onderzoek naar insomnie?
- Slaap tips en hulp bij insomnie

Wat is insomnie (chronische slapeloosheid)?

- Minstens 7% van de bevolking heeft aanhoudende klachten over slaap met gevolgen voor functioneren overdag
- Na angststoornissen de meest voorkomende en kostbare *chronische* geestelijke gezondheidsprobleem
- De belangrijkste risicofactor voor ontwikkelen van een depressie

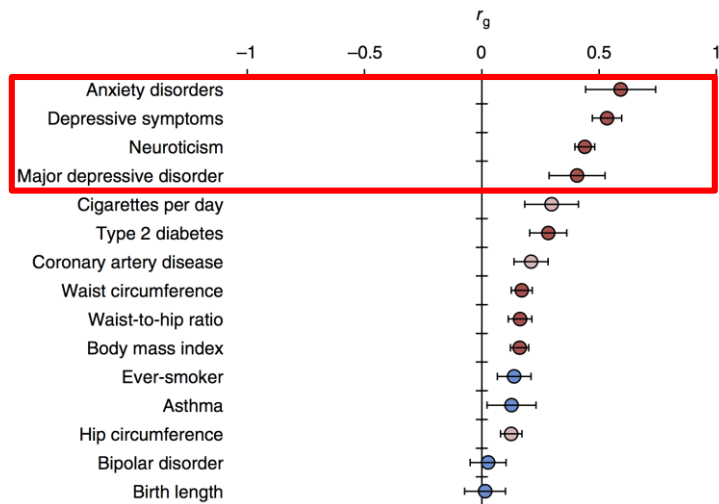

Wat is insomnie? Aanleg

Erfelijkheid vrouwen: 59%

mannen: 38%

Sterkste correlatie van genetische risico
op insomnie met angst en depressie

Meedoen aan onderzoek naar insomnie

Om insomnie te kunnen oplossen is hulp van velen nodig, zowel slechte als goede slapers.

Hulp kan al bestaan uit het online invullen van vragenlijsten, tot aan slaapregistraties en hersenscans.

www.slaapregister.nl/stemming

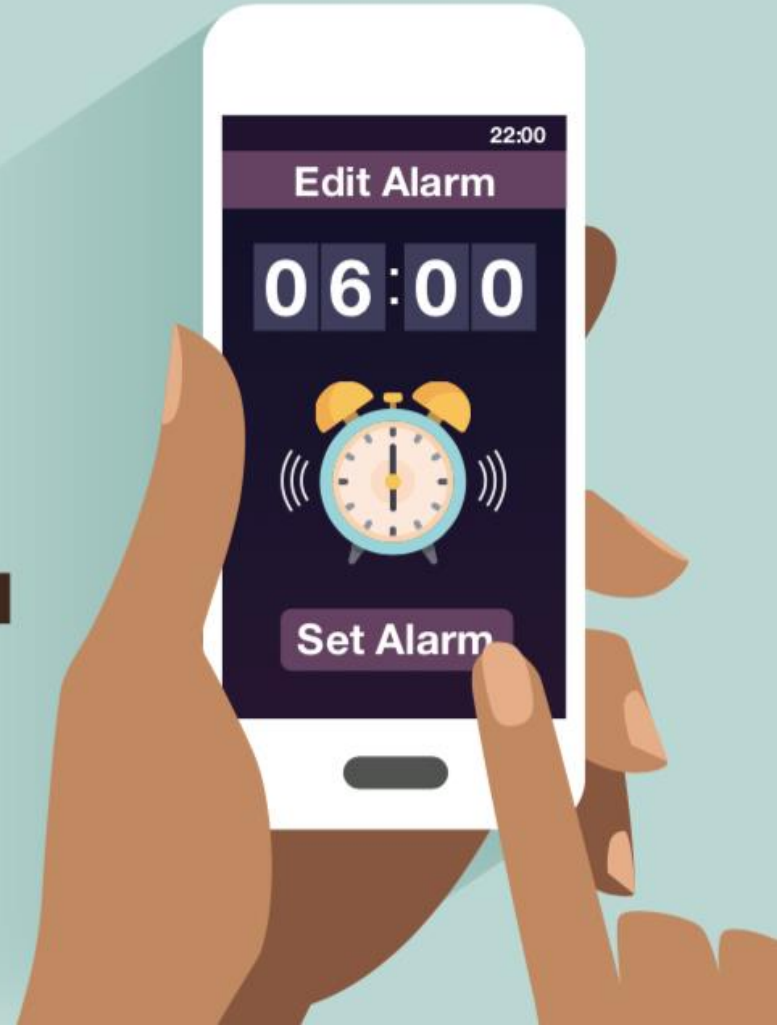
NEDERLANDS
SLAAP
REGISTER

Inhoud webinar

- Wat gebeurt er in de hersenen als je slaapt?
- Hoe wordt slaap in de hersenen geregeld?
- Waarom moeten we slapen?
- Hoe lang moeten we slapen?
- Wat is insomnie (chronische slapeloosheid)?
- Kan ik meedoen aan onderzoek naar insomnie?
- **Slaap tips en hulp bij insomnie**

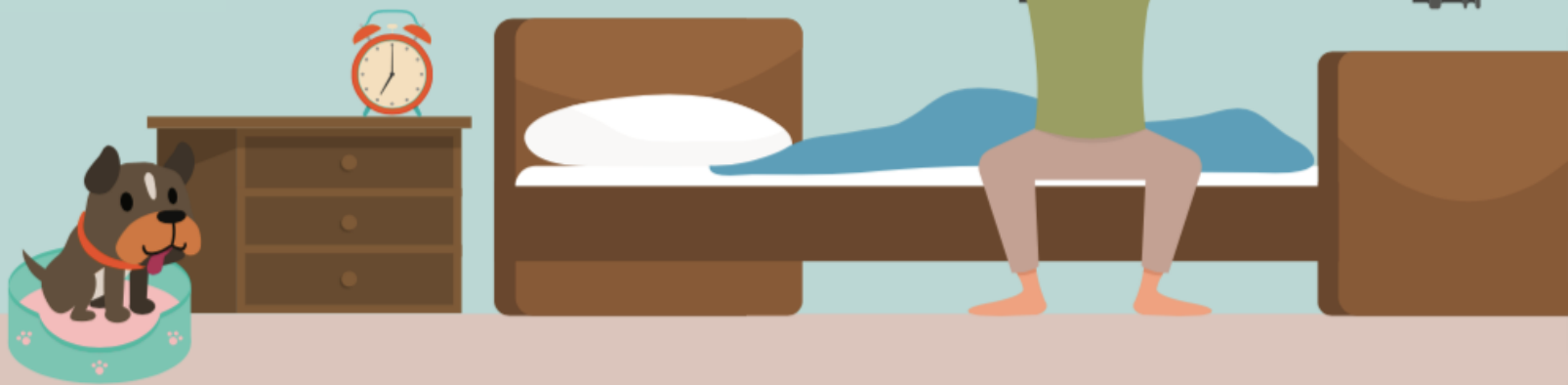
Tip 1:
**Zorg voor 7 tot
8 uur slaap per
dag**

Tip 2:
Beweeg. Regelmatige
fysieke inspanning bevordert
goed slapen

Tip 3:
Sta elke dag op dezelfde
tijd op. Hou een regelmatig
slaap-waak schema aan

Tip 4:
Zorg voor een donkere, stille
slaapkamer met een prettige
temperatuur

Tip 5:
Gebruik de slaapkamer
alleen om te slapen

Tip 6:
Zoek overdag
Helder licht op

Tip 7:

**Heeft u chronische insomnie,
zoek een behandelaar voor**

Cognitieve Gedragstherapie voor insomnie (CGT-i)

 www.insomnie.nl/behandelaars

Tot slot

- Het webinar is achteraf terug te bekijken
- Uw mening is belangrijk! Vul de enquête in!
- Volgende webinar over thema 'Puberbrein'
- Blijf ons volgen via de website

www.hetfitebrein.nl en social media!